

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

389.6

Szerző: ~

Cím: *Negyven milliós kölcsön*Forrás: *Pesti Napló*

Hely

Idő

"1917"

Személy

3p.

(Hely)

1917. II. 26.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Negyven milliós kölcsön

A főváros rekord-deficitje

A törvény előírja, hogy a tanácsnak minden esztendőben legkésőbb november végéig kell előterjesztenie a következő esztendő költségelőirányzatát. Ennek a rendelkezésnek az intenciója az, hogy a pénzügyi bizottság és közgyűlés január elsejéig a kellő lelkiismeretességgel, alaposággal tárgyalhassa a háztartás kereteit, az esztendő programját megszabó előirányzatot és hogy a belügyminiszternek is elegendő ideje legyen még a közgyűlés által elfogadott költségvetés tüzetes tanulmányozására, a fölösleges kiadások redukálására.

Ebben az esztendőben a tanács tultette magát a törvényen és a háborura való hivatkozással egészen mostanáig halasztotta a költségelőirányzat nyilvánosságra hozását. Már maga ez a körülmény is alkalmas arra, hogy a legnagyobb bizalmatlansággal várjuk a munkát, amely *hétfőn* lát napvilágot. Bizalmatlansággal — de nem nagy érdeklődéssel, mert hiszen nem titok már régen, hogy 36—37 millióra szaporodott fel három esztendő alatt a háztartás hiánya. A költségelőirányzatban inkább azt kell majd kutatni, hogy mennyi a *rejtett deficit*, mennyire rug az az összeg, amelyet egyszerű, vagy komplikált számtani műveletekkel, költségvetési technikával eltüntettek. A költségelőirányzat voltaképpen nem egyéb, mint valószínűségi számítás, kiadási és bevételi tételeknek aprokszimativ, sokszor önkényes felállítás; a tényleges eredményt, a bevételek és kiadások reális nagyságát nem a költségelőirányzat mu-

tatja, hanem a zárószámadás, amely — és ez jellemzi legjobban a főváros költségvetéseit — még sohasem fedte a budget adatait. Nem kell tehát tulságos jelentőséget tulajdonítani a költségelőirányzat bűvészmutatványának, de a legnagyobb gondossággal kell elválasztani a háboru által okozott többkiadásokat, jövedelem-elmaradásokat azoktól a millióktól, amelyekért nem a háboru kell, hogy feleljen, hanem a *városházi rendszer*. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy *már a háboru előtt is deficités volt a költségvetés*, erről pedig nem tehet sem az entente, sem Hindenburg.

Ugy tudjuk, hogy a tanács meg sem kísérelte a deficit pótlásának a módját megjelölni. A huszas bizottságra bízta, hogy a 36—37 milliós hiány fedezetéről gondoskodjék. A bizottság tagjai viszont kezdik belátni, hogy a deficit olyan óriási és hogy a főváros pénzügyei annyira ziláltak, hogy teljesen meddő dolog volna a további foltoztatás, teljesen hiábavaló, ha még néhány új adóval, tarifaelemeléssel terhelik a közönséget, mert a zilált háztartás gyökeres rendezésre szorul és mert a nagy műgonddal kieszelt új terhek egészen jelentéktelen, alig pár milliós bevétellel kecsegtetnek. Éppen ezért a huszas bizottság tagjai között az a meggyőződés alakul ki, hogy félredobják a kész és félig kész, új jövedelmekre vonatkozó előterjesztéseket és a súlyos helyzetből való kibontakozást más uton-módon kísérlék meg. A választás pedig a *községi pótdadó kulcsának felemelése és egy új kölcsön között* lesz. A községi pótdadót tíz esztendővel ezelőtt emelték fel 25 százalékról 33 százalékra. Az újabb emelés a legkényelmesebb megoldás volna a tanács szempontjából, csak hogy a nagy deficit fedezésére

legalább is 50 percentre kellene felemelni a pótdadót, ami annál brutálisabb és igazságtalanabb dolog volna, mert a községi pótdadó természete kizár minden progressziót, minden arányos elosztást. Erről tehát né is beszéljenek a városháza urai, mert a kormány sem hagyhatna jóvá ilyen közgyűlési határozatot. A másik megoldás nem kevésbé szomorú. *Új kölcsönt akarnak felvenni*, holott még alig félesztendeje annak, hogy a főváros egy 80 milliós kötvénykölcsönt vett igénybe. Pénzügyi szempontból a legnagyobb abszurdum, hogy egy törvényhatóság az adósságait *ujabb adósságból* fizesse ki; viszont kétségtelen, hogy minden új adónál, új emelésnél jobb az a terv, amely a *következő nemzedék vállait is megterheli már előre*, hogy a következő nemzedék is érezze a mai rendszer áldását.

Biztos értesülésünk szerint a megoldás az lesz, hogy a *deficit pótlására negyven milliós kötvénykölcsönt vesz fel a főváros*. A technikai keresztülvitele ennek az lesz, hogy a főváros forgalomba fogja hozni a negyven millióról szóló kötvényeket, amelyeknek összegével tavaly nyáron tuljegyezték a 80 milliós kölcsönt.